

REGULACIÓ DE LA RECOL·LECCIÓ DE BOLETS SILVESTRES A CATALUNYA

ANÀLISI DEL MARC LEGAL

ANTECEDENTS

La producció del sector forestal representa solsament el 3% de la producció final agrària, i contribueix en el 0,03% al PIB català. Per altra banda, segons les dades dels afiliats a la Seguretat Social (2009), ocupa únicament a unes 2.000 persones aproximadament. Aparentment, el valor productiu d'aquest sector és marginal.

Malgrat això, Catalunya és un país eminentment forestal. El 61% de la superfície total és forestal, un dels percentatges més elevats de la Unió Europea. En els últims anys s'ha incrementat notablement la freqüentació d'usuaris del bosc per a usos de lleure que ha provocat un augment dels riscos com en el cas dels incendis forestals o dels conflictes amb els propietaris/ gestors de l'espai forestal. La recol·lecció de bolets és un dels casos més paradigmàtics en aquest sentit ja que ha passat de ser una tradició a escala local a una "moda" generalitzada quan arriba la temporada. L'aprofitament per part de tercers està socialment acceptada però l'increment de la freqüentació i l'allunyament de la pràctica tradicional ha generat un escenari de conflicte que actualment encara té un marc d'ordenació específic a nivell català.

MARC LEGAL

La recol·lecció de bolets silvestres en el marc de l'aprofitament dels recursos forestals

A diferència de la fusta, hi ha altres recursos forestals que es poden obtenir de forma gratuïta ja que no existeix una regulació específica pel seu ús i aprofitament. Aquest és el cas dels bolets silvestres, la recol·lecció dels quals sempre s'ha deixat en mans de les costums socials.

El marc legal que regula els aprofitaments forestals es desenvolupa a nivell **estatal i autonòmic**.

LESGISLACIÓ ESTATAL:

- Constitució Espanyola: dret de gaudi d'un medi ambient adequat per tothom i el deure de conservar-lo (article 45.1); dret de propietat i la funció social (article 33).

- Codi civil espanyol: dret de propietat “*el propietario de un terreno es dueño de su superficie y de lo que está debajo de ella, y puede hacer en él obras, plantaciones y excavaciones que le convengan, salvo las servidumbres, y con sujeción a lo dispuesto en las leyes sobre minas y aguas y en los reglamentos de policía*” (article 350); els fruits naturals com les produccions espontànies de la terra corresponen al propietari (article 354 i 355).
- Llei 43/2003, de 21 de novembre, de forests: els aprofitaments micològics tenen caràcter d'aprofitaments forestals (article 6); “*el titular del monte será en todos los casos el propietario de los recursos forestales producidos en su monte, incluidos los frutos espontáneos, y tendrá derecho a su aprovechamiento conforme a lo establecido en esta ley y en la normativa autonómica*” (article 36.1).

LEGISLACIÓ AUTONÒMICA:

A diferència d'altres comunitats autònomes, Catalunya no disposa de normativa específica per la recollida de bolets als espais forestals.

- Llei 6/1988, de 30 de març, forestal de Catalunya: “els aprofitaments forestals s'han de fer segons els principis de persistència, conservació i millora de les masses forestals” (article 46); el DAAM pot regular l'aprofitament de fruits, resines, plantes aromàtiques i medicinals, bolets, productes apícoles i de la resta de productes propis dels espais forestals (article 49.1); els aprofitaments micològics poden “ser sotmesos a llicència si poden malmetre l'equilibri de l'ecosistema forestal o la persistència de les espècies, si sobrepassen les quantitats fixades pel departament” (article 49.2).
- Pla general de Política Forestal 2007- 2016: “compatibilitzar l'ús social dels terrenys forestals amb el seu manteniment i rendibilitat a mans privades”; regular la recollida i la comercialització de bolets, amb l'establiment d'una llicència per a l'aprofitament comercial i fórmules per obtenir ingressos directes per a la propietat forestal.

Altra normativa sectorial associada:

- Normativa dels espais naturals protegits.
- Normativa dels camins rurals i al dret d'accés (servituds).
- Normativa sobre l'accés motoritzat al medi natural.
- PORFS i Plans d'Ordenació Recursos Naturals

Anàlisi comparativa a nivell autonòmic:

La legislació sobre la recol·lecció de bolets silvestres només és present en algunes comunitats autònomes com el País Valencià, Castella i Lleó, Aragó, Euskadi o Catalunya. En algun d'aquests casos, l'àmbit d'aplicació és parcial, és a dir, per zones o regions concretes del territori autonòmic.

El marc legislatiu o de regulació comprèn algunes diferències importants:

CAS ESTUDI	Normativa	Específica bolets	ABAST TERRITORIAL	Altres especificacions
Aragó	Decreto 166/1996, de 29 de agosto, regulación del método de recolección de setas	X	Autonòmic/ Diputación General de Aragón	
Castella i Lleó	Decreto 130/1999, 17 de junio, de Aprovechamientos Micológicos Decreto 130/1999 Estrategia Forestal	X	Autonòmic	
País Valencià	Ordre 16 setembre 1996, es regula la recol·lecció de bolets i altres fongs	X	Autonòmic	També regulació específica trufes
La Rioja	Ley 2/1995, 10 febrero, de protección y desarrollo del patrimonio forestal Decreto 114/2003, 30 octubre, reglamento desarrollo Ley		Autonòmic	
Navarra	Ley foral 13/1990, 31 diciembre, protección y desarrollo patrimonio forestal Decreto foral 59/1992 reglamento desarrollo Ley		Autonòmic	
Euskadi	Norma foral 3/94, 2 junio, de Montes y administración de espacios naturales protegidos Decreto foral 17/1993, regula el aprovechamiento de las trufas naturales en montes del territorio histórica Álava	(trufes)	Autonòmic/ provincial	

POSSIBLES CONSIDERACIONS PER A LA REGULACIÓ DE LA RECOL·LECCIÓ DE BOLETS EN FINQUES FORESTALS PRIVADES

- **Desplegament d'una normativa específica:** establir drets i deures de les parts implicades, temporalitat, tipus d'aprofitament, tipus d'espai, etc.
- **Desplegament de la normativa forestal:** desenvolupar els instruments d'ordenació i gestió forestal, marcant les potestats de la propietat (accés bosc, senyalització, etc.).
- **Règim sancionador:** en funció de la conducta de les parts implicades.
- **Estratègia de contraprestació de les externalitats socioambientals;** prestacions al conjunt de la societat, actuació de l'administració.

Fundació del
Món Rural

Fundació del Món Rural

Av. Prat de la Riba 27, 1a (www.fmr.cat)